

Nr 197.

Av herr Witzell m. fl., angående viss ändring i förordningen om mödrahjälp.

I Kungl. Maj:ts förordning av den 11 juni 1937 om mödrahjälp heter det i 4 § andra stycket: "Mödrahjälp skall, där det kan ske, sökas i god tid före den väntade nedkomsten. Ingives ansökan senare än å sextionde dagen efter barnsörden, må den icke upptagas till prövning".

Skulle emellertid nya behov yppa sig inom sex månader efter barnsörden, kan en sökande, som inom 60 dagar efter barnets födelse inkommit med ansökan om mödrahjälp, ånyo göra framställning om utökad mödrahjälp. Ingenting hindrar således en sökande att upprepade gånger under 6-månadersperioden inkomma med nya framställningar under förutsättning att den första framställningen inkommit inom föreskriven tid. "Genom en dylik tillämpning vinnas den fördelen, att även senare inträffade behov kunna tillgodoses genom mödrahjälp", heter det i den av kungl. socialstyrelsen utgivna "Handbok för mödrahjälpsverksamheten" (sid. 88).

En barnaföderska, som icke inom föreskriven tid — 2 månader efter barnets födelse — inkommit med en första ansökan om mödrahjälp, är däremot utestängd från möjligheten att få en ansökan prövad, även om för henne helt nya förhållanden och behov inträtt, sedan barnet blivit två månader gammalt.

Detta förefaller icke vara rättvist. Lika väl som den, som inom 2-månadersperioden ingivit ansökan, kan få nya förhållanden och behov ånyo prövade under ytterligare fyra månader, lika väl — synes det oss — borde den, som icke ingivit ansökan under de två första månaderna, kunna få en ansökan prövad under de återstående fyra månaderna, om hon nämligen kan påvisa, att helt nya och ändrade förhållanden inträtt.

Endast om *nya förhållanden* inträtt, har den förstnämnda utsikter att få utökad mödrahjälp. Om *nya förhållanden* inträda för den sistnämnda, borde hon ha samma möjligheter.

Resultatet kan i annat fall bli, att av tvenne mödrar, som vid barnets födelse och två månader därefter befinna sig i alldeles samma belägenhet, och båda skulle fått sina ansökningar avslagna, den ena därefter på grund av inträffade nya omständigheter blir tillerkänd mödrahjälp, därför att hon ingivit ansökan, medan den andra däremot är fränkänd möjligheten att få en ansökan prövad.

Ett exempel torde måhända kunna belysa detta:

Av två mödrar, vilkas män båda voro anställda i samma företag med alldeles samma inkomst, samma barnantal, och så långt det gick att bedöma samma ekonomiska ställning, sökte den ena mödrahjälp och fick sin ansökan

avslagen. Den andra ingav däremot ingen ansökan, enär hon tyckte, att deras ekonomi var sådan, att de icke borde ta mödrahjälpen i anspråk. Tre månader efter barnens födelse blev den förstnämndas man tillfälligt arbetslös, medan den sistnämndas omkom vid en eldsvåda, där makarna dessutom förlorade all sin egendom.

Den första ingav ny ansökan om mödrahjälp och blev tillerkänd sådan, medan den andra, på grund av förordningens bestämmelser, blev utan, trots att hon befann sig i ännu sämre belägenhet.

Med stöd av vad vi sålunda anfört hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte göra framställning om sådan ändring i mödrahjälpsförordningen, att ansökan om mödrahjälp må kunna upptagas till prövning jämväl från sökande, som inom sexmånadersperioden åberopar nya omständigheter inträdda senare än två månader efter barnets födelse, oberoende av att hon icke inom de två månaderna ingivit ansökan om mödrahjälp.

Stockholm den 15 januari 1943.

Hugo Witzell.

Lars V. Lindén.

Martin Forsberg.

Elsa Johansson.

Disa Västberg.

Kerstin Hesselgren.

Carl Hoppe.

Hildur Nygren.

Blenda Björck.